Raadsvoorstel (gewijzigde versie 11-02-2020)

Raadsnummer:	**(2019-089)**	Zaaknummer:	**104917**
Onderwerp:	**Dialooggroep voorstellen Strategische Agenda Regio Amersfoort**		
Korte inhoud:	College legt de uitkomsten van de verschillende dialooggroepen voor de strategische agenda Amersfoort voor aan de raad. De uitkomsten van de dialoogroep inclusieve arbeidsmarkt en woningbouw liggen ter besluitvorming voor en de uitkomsten van de dialoogroep energietransitie en duurzaamheid worden ter kennisgeving aangeboden.		

Datum B&W: 10 december 2019, 14 januari en 11 februari 2020		Portefeuillehouder:	Burgemeester Renkema

Voorstel

1. Voor het thema Inclusieve arbeidsmarkt van de Strategische Agenda Regio Amersfoort:
   a. NIET in te stemmen met de voorstellen 1(Sociaal Instituut Opleidingen) en 4 (De Sociale Coöperatie) en deze dus niet op te nemen in de Strategische Agenda.
   b. WEL in te stemmen met de voorstellen 2(Scholen op de werkvloer), 3 (Functiecreatie propageren en faciliteren) en 5 (Bewustwording en campagne werkgevers) die in het traject Perspectief op Werk zijn geplaatst. Nu deze gehonoreerd zijn, dit traject te vervolgen voor uitwerking en implementatie.

2. Voor het thema Kwalitatieve woningbouw van de Strategische Agenda Regio Amersfoort:
   a. NIET in te stemmen met de perspectiefkaarten 1 en 2 en deze dus niet op te nemen in de Strategische Agenda 2019-2022.
   b. WEL in te stemmen met de perspectiefkaart 3 en deze dus op te nemen in de Strategische Agenda 2019-2022 en aldus onderzoeken op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.
   c. De voorstellen die uit perspectiefkaart 3 komen mee te nemen in de uitwerking van het Uitvoeringsprogramma van de Ruimtelijke Regionale Visie (RRV).

3. Kennis te nemen van de uitkomsten van de dialoogroep Energietransitie en duurzaamheid van de Strategische Agenda regio Amersfoort.

4. Besluit om de voorgestelde brief aan Regiokantoor Amersfoort te sturen.

Inleiding

De raden van de in de Regio Amersfoort samenwerkende gemeenten hebben er in het eerste kwartaal van 2019 voor gekozen om een deel van de strategische agenda 2019-2022 via een interactie met de samenleving tot stand te brengen. Dit proces – De Regiodialoog – is in de afgelopen maanden uitgevoerd voor drie thema's:

- Kwalitatieve woningbouw
- Inclusieve arbeidsmarkt en
- Energie en duurzaamheid

Met de Regiodialoog wilden wij twee dingen bereiken:

- De positie van de gemeenteraden versterken
- De samenleving meer ruimte geven voor invloed op regionale aangelegenheden.

Proces

In een aantal bijeenkomsten hebben de raden - individueel en in gezamenlijke vergadering bijeen – input gegeven voor de in de Dialoog te behandelen thema's. Per thema hebben de raden de bandbreedtes, randvoorwaarden en taboes meegegeven. Daarnaast zijn de raden tijdens de uitvoering van het proces aangesloten geweest via de klankbordgroep waarin nagenoeg alle raden tenminste 1 vertegenwoordiger hadden afgevaardigd. Ook zijn er over het proces nieuwsflitsen verspreid. De samenleving heeft intensief geparticipeerd. Per onderwerp zijn stakeholders van - soms diagonaal - tegenover elkaar gestelde belangen met elkaar in gesprek gegaan om voorstellen te ontwerpen voor de aanpak van de opgaven waar wij ons regionaal voor geplaatst zien. Met respect voor elkaars positie is men in staat geweest om ons voorstellen, handreikingen en ideeën voor te leggen die kunnen rekenen op de steun van alle stakeholders. De rode draad van alle voorstellen uit de drie groepen is dat de regio wordt opgeroepen om intensief samen te werken. Het proces heeft de Regio in de samenleving op de kaart gezet. In de drie groepen participeerden circa 80 mensen uit de samenleving. De drie groepen zijn vijf tot zes avonden bijeen geweest. Per saldo zijn er dus zo'n 400 avonden geïnvesteerd door de samenleving: individuele inwoners en vertegenwoordigers van bedrijven en instellingen. Het proces had belangstelling van de schrijvende pers. Het gevoel dat we als regio op politiek, bestuurlijk en maatschappelijk vlak "dichterbij elkaar gekomen zijn" wordt breed gedeeld; ook al heeft er nog geen besluitvorming over het werk van de dialooggroepen plaatsgevonden is dat "winst" die het regiokantoor op voorhand wil hebben benoemd. Op 24 juni jl. hebben de Dialooggroepen hun voorstellen gepresenteerd. Hier vindt u een link naar de beelden van de aanbieding door de Dialooggroep Kwalitatieve Woningbouw. Zoals u kunt lezen in de documenten bij de raadsvoorstellen zijn de opbrengsten niet overal op hetzelfde abstractieniveau. Geheel overeenkomstig met het karakter van een Strategische Agenda zijn de voorstellen "agenderend" en is dus nadere uitwerking nodig. Het regiokantoor roept op om ook deze uitwerking in een gemeenschappelijke inspanning met de samenleving te doen.

De raad heeft al stukken ontvangen van het Regiokantoor Amersfoort met daarin 3 concept raadsvoorstellen. Ons college hecht aan ordentelijke processen rondom besluitvorming en heeft besloten om de voorstellen aangepast en met onze eigen formats u aan te bieden. In dit raadsvoorstel zijn de wijzigingen al overgenomen die we als gezamenlijke colleges uit de regio met elkaar hebben besproken.

N.a.v. de raadscommissie vergadering van 16 januari 2020 is afgesproken dat het college met een gewijzigd voorstel komt richting de raad betreffende de Strategische agenda regio Amersfoort. Met name over de uitkomsten van de dialooggroep 'kwalitatieve woningbouw'' waren er veel vragen en zorgen uit de raad. Met dit nieuwe raadsvoorstel en besluit geeft het college helder aan wat de kaders en voorwaarden zijn van Nijkerk voor een effectieve regionale samenwerking op het thema kwalitatieve woningbouw.

Inhoud uitkomsten dialooggroepen

A Inclusieve arbeidsmarkt

Aan de Dialooggroep is gevraagd om te komen met een actieplan, dat bevat:
1) Oplossingen om de tekorten aan passend personeel (technisch, zorg, horeca, ICT) te verminderen;
2) Innovatieve oplossingen
De Dialooggroep Arbeid heeft vijf voorstellen concreet uitgewerkt. De voorstellen zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Meerwaarde creëren door de menselijke kracht centraal te stellen
- Arbeidspotentieel in de samenleving optimaal inzetten, door er slim mee om te gaan.

De vijf voorstellen zijn:

1. **Sociaal Instituut Opleidingen**

Samenwerking overheid, onderwijs, bedrijfsleven, erop gericht om flexibel in te spelen op tekorten in de arbeidsmarkt. Focus niet op kennis en ervaring, maar op vaardigheden en interesse van potentiele werknemers.

2. **Scholen op de werkvloer**

Het klassieke "meester-gezel" model opnieuw toegepast.

3. **Functiecreatie propageren en faciliteren**

Bestaande functies opnieuw analyseren en daar taken uitnemen die opnieuw in vacature worden geplaatst.

4. **De sociale coöperatie**

Voor mensen zonder werk die ondernemerszin tonen en steun nodig hebben om die zin om te zetten in ondernemersactiviteiten.

5. **Bewustwording en campagne werkgevers**

Werkgevers bewust maken van het feit dat er ook arbeidspotentieel zit bij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

B. Kwalitatieve woningbouw:

De woningmarkt in de regio gaat over gemeentegrenzen heen. Iedere gemeente heeft een eigen identiteit en karakter. Dit vertaalt zich ook in specifieke behoeften en kwaliteiten binnen de woningmarkt. Om een aantrekkelijke en leefbare regio te blijven en tegelijkertijd flexibele, passende en betaalbare woonruimte te bieden voor woningzoekenden kunnen gemeenten hun plannen en beleid nog beter op elkaar afstemmen. Gemeenten gaan met elkaar in gesprek – op basis van het karakter van de diverse gemeenten – hoe ze gezamenlijk een gemengde woonomgeving kunnen creëren. Waarbij gekeken wordt waar welke bepaalde kwaliteit of woonomgeving het beste gerealiseerd kan worden. De vraag naar woningen voor de regio Amersfoort is enorm en zal het geplande aanbod overstijgen. Om de groene- en blauwe kwaliteiten van de regio te behouden is op plekken daarom wellicht hoogbouw nodig. Toenemende druk op de woningmarkt kan opgevangen worden door in hogere dichtheden te bouwen rondom OV- knooppunten en stationsgebieden. In het kader van een eventuele Woondeal kan verder verkend worden wat de mogelijkheden zijn. Het is goed om daarbij ook met elkaar in gesprek te gaan waar wij als Regio Amersfoort juist niet willen bouwen om de kwaliteit van de groene regio te behouden. Aan de Dialooggroep is gevraagd met voorstellen hiertoe te komen. De Dialoog Groep Wonen heeft in drie perspectiefkaarten voorstellen gedaan en conclusies getrokken. De drie perspectieven zijn:

- Samenwerken: opzetten van een “Regiostad”
- Gebied: aanwijzen van ontwikkelgebieden
- De woning: gemixte woonomgeving met inclusieve woningen

Regio Amersfoort heeft kennisgenomen van de uitkomsten van de dialooggroep Wonen. De deelnemers aan de dialoog hebben hierin veel energie gestoken en Regio Amersfoort merkt dat er bij de deelnemers nog steeds sprake is van energie. De uitkomsten bevatten enkele voorstellen. Deze voorstellen zullen op haalbaarheid getoetst moeten worden. Het Regiokantoor wil daarom dat de perspectiefkaarten op de Strategische Agenda worden gezet. Dit biedt mogelijkheden voor het Regiokantoor om ze, in achtneming van de RRV en daarbij behorende uitvoeringsprogramma, nader te verkennen. Dit sluit aan bij programma 14 van het uitvoeringsprogramma. Het college stelt echter voor, gelet op de besprekingen van de raadscommissie van 16 januari, om alleen perspectiefkaart 3 op te nemen in de Strategische Agenda.

C. Energietransitie en duurzaamheid
Aan de Dialooggroep is gevraagd te komen met een actieplan, dat antwoord geeft op de volgende deelvragen:

• Welke alternatieve energiebronnen kunnen hiervoor worden ingezet?
• Hoe borgen wij innovatie, kennis en financieringsconstructies?
• Hoe wordt draagvlak gecreëerd?
• Hoe maken we het SAMEN betaalbaar?

De Dialooggroep Energie heeft 35 voorstellen in acht domeinen uitgewerkt. De acht domeinen zijn:

I. Mobiliteit
II. Gebouwde omgeving
III. Financiële arrangementen
IV. De dialooggroep ontwikkelt aanvullend op wat al loopt een actieplan om te komen tot een CO2-reductie van 49% in 2030 (t.o.v. 1990) Opwekken energie
V. Duurzame werkgelegenheid en lokale economie
VI. Voorlichting en draagvlak
VII. Overig en
VIII. Lobby agenda

De gemeente Nijkerk neemt niet actief deel aan het onderwerp Energietransitie en duurzaamheid, aangezien dit binnen Foodvalley valt. Toegezegd is dat de raad wel over de uitkomsten wordt geïnformeerd, maar dat de voorstellen niet ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Beoogd effect

A. Inclusieve arbeidsmarkt:
Regio Amersfoort wil de komende periode komen tot een inclusieve arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod op elkaar aansluiten.

B. Kwalitatieve woningbouw
Regio Amersfoort wil de komende periode komen tot flexibele, aanpasbare, passende en betaalbare woonruimte voor iedereen, waarbij rekening gehouden wordt met het karakter van de regio en de diverse kernen in de regio.

Argumenten

A. Inclusieve arbeidsmarkt
In het document Duidingsschema Dialooggroep Inclusieve Arbeidsmarkt heeft de Regio de voorstellen van de Dialooggroep van een duiding voorzien. Drie van de vijf voorstellen van de Dialooggroep Arbeid zijn opgenomen in Perspectief op werk (voorstel 2, 3, en 5). Hieronder wordt een toelichting gegeven op Perspectief op Werk.

Perspectief op werk
Werkgevers (VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland), gemeenten (VNG, G4, G40), UWV, MBO-Raad, OCW en SZW hebben zich verbonden aan de Intentieverklaring Perspectief op Werk. Hierin wordt gesteld dat in deze fase van arbeidskrapte iedereen nodig is. Alle partijen die actief zijn op de arbeidsmarkt zien daarbij extra kansen voor mensen die minder makkelijk een baan kunnen vinden. Met een versnelde en effectieve bemiddeling kan ook deze groep bijdragen aan maatschappelijke en economische groei. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft een oproep gedaan aan de arbeidsmarktregio's om een actieplan (doe-agenda) op stellen. Het ministerie heeft 1 miljoen euro beschikbaar gesteld in 2019. In februari 2020 evalueert het ministerie de voortgang. Bij goede voortgang wordt ook 1 miljoen euro in 2020 beschikbaar gesteld. Voor de arbeidsmarktregio

Amersfoort is het actieplan: ‘Amersfoort Werk(t) voor iedereen’ opgesteld. Het plan heeft 26 september jl. goedkeuring gekregen en heeft een looptijd van twee jaar. Het actieplan is een extra impuls bovenop de reguliere werkzaamheden en targets van het regionale Werkgeversservicepunt (WSP). Het doel van het actieplan is dat dit structurele resultaten op gaat leveren in de vorm van een groter netwerk, grotere bekendheid en (nieuwe) werkwijzen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen. Inmiddels wordt de implementatie vormgegeven. Dit valt onder de verantwoording van het regionaal Werkbedrijf. Het actieplan ‘Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen’ is een gezamenlijke inspanning van de arbeidsmarktregio Amersfoort. Onder andere CNV, FNV, VNO-NCW, MKB MN, UWV, MBO, RWA/Amfors, UWV, het regionale Werkgeversservicepunt, uitvoeringsorganisatie BBS (Baarn, Bunschoten en Soest) en de verschillende regiogemeentes zijn betrokken bij de totstandkoming van dit actieplan. Binnen het actieplan hebben ook 3 van de 5 voorstellen vanuit de Dialooggroep Inclusieve Arbeidsmarkt een plek gekregen.

Omdat dit een tweejarig traject is, is het van belang de voorstellen (2,3, en 5) die opgenomen zijn in Perspectief op Werk, in dit traject te vervolgen voor uitwerking en implementatie. Nu de overige twee voorstellen (1 en 4) niet zijn gehonoreerd in Perspectief op werk, is er geen budget beschikbaar. Bovendien wordt betwijfeld of de voorstellen op voldoende draagvlak kunnen rekenen, nu de gezamenlijke stakeholders deze voorstellen niet hebben gehonoreerd via Perspectief op werk. Daarom stellen wij voor om deze voorstellen niet op de Strategische agenda te plaatsen.

B. <u>Kwalitatieve woningbouw</u>

Omdat de woningmarkt van de gemeente Nijkerk verweven is met die van Regio Amersfoort is het belangrijk om af te stemmen en samen te werken in regio Amersfoort voor kwalitatieve woningbouw. De dialooggroep stelt terecht vast dat de noodzaak om samen te werken op het gebied van wonen in de regio groot is. Echter, de voorstellen van de perspectiefkaarten 1 en 2 (Samenwerking: opzetten van een regiostad’ en ‘Gebied: aanwijzen van ontwikkelgebieden’) gaan ons inziens te veel voorbij aan de eigen autonomie van de gemeente. Zo kunnen wij ons niet vinden in de term ”Regiostad”. Het woord regiostad wekt een verkeerde suggestie. En wat de gemeente Nijkerk betreft vormt de RRV het kader van de regionale samenwerking. We kunnen daarom ook NIET instemmen met het opnemen van perspectiefkaarten 1 en 2 op de Strategische Agenda. Wel kunnen we instemmen met het opnemen van perspectiefkaart 3: Gemixte woonomgeving met inclusieve woningen. Onze woningbouw moet toekomstbestendig zijn en aansluiten op de behoefte van onze samenleving. In de Regio Amersfoort moeten voldoende woningen zijn die toegankelijk zijn voor jong en oud, betaalbaar en passen bij de levenssituatie van de inwoners. Voor deze uitdaging staan we als regiogemeenten samen aan de lat.

Het Uitvoeringsprogramma van de Regionale Ruimtelijke Visie (RRV) dient leidend te zijn voor de regionale samenwerking. Daarbij zijn ook de gemeentelijke woonvisie 2020+, die dit voorjaar wordt behandeld, en de komende omgevingsvisie leidend voor regionale samenwerking op het gebied van Kwalitatieve Woningbouw.

Kanttekeningen

- De dialooggroepen hebben veelal buiten de kaders gewerkt. Er zou dus geen enkel voorstel overgenomen hoeven te worden. Het regiokantoor is van mening dat we hiermee de opbrengsten te kort doen in het licht van hetgeen hiervoor over gesteld is. Voor de gemeente Nijkerk is er door de dialoogroep: “kwalitatieve woningbouw” echter zover buiten de kaders gewerkt, dat het niet realistisch en werkbaar is om alle perspectiefkaarten op de Strategische Agenda te kunnen zetten.
- In de voorstellen geen aandacht wordt besteed aan bestaande bouw. Uitzondering hierop is het advies om permanent gebruik van vakantiewoningen toe te staan.

Financiën

A. Inclusieve arbeidsmarkt

De voorstellen 2,3 en 5 vallen binnen de financiële kaders van Perspectief op werk.

B. Kwalitatieve woningbouw

Deze is niet van toepassing. Per onderwerp in het uitvoeringsprogramma van de Strategische Agenda zal hier, indien nodig, bij uw raden op terug worden gekomen.

Communicatie

Communicatie gaat via de gebruikelijke bestuurlijke overleggen en via het regiokantoor Amersfoort.

Vervolg

Met het vaststellen van de 3 thema's is een deel van de Strategische Agenda van de Regio gevuld. Daarnaast staan er op die agenda ook nog diverse onderwerpen die al lopen.
Wat nu voorligt is de inhoud bij de 3 thema's zoals opgeleverd door de dialooggroepen.
De Strategische Agenda bestaat uit:

1. Vrije ruimte: ligt nu voor
2. Binnenbaan: Met twee onderwerpen uit de vorige Strategische Agenda is een verkorte Dialoog gevoerd, te weten Regioprofilering en Fiets. Met deelnemers aan deze Dialooggroepen wordt nu gewerkt aan concrete voorstellen.
3. Ander lopend werk waar al eerder over is besloten: Er zijn onderwerpen uit de vorige Strategische Agenda die nog niet waren afgerond en dus doorlopen, zoals de doorontwikkeling van de samenwerking in het Sociaal Domein

Beslispunt voor nu is dus: besluit als raad om al dan niet de voorstellen op te nemen in de Strategische Agenda, dus onderzoeken op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Voor sommige voorstellen is nadere uitwerking nodig, andere kunnen zo opgepakt, maar in alle gevallen moet er door de gemeenten worden samengewerkt. Dit is ook een duidelijk advies uit de dialooggroepen. Voorstel is om dit projectmatig aan te pakken en voor verschillende onderdelen verschillende gemeenten trekker te laten zijn. In alle gevallen zal ook de samenleving worden betrokken bij de uitwerking. En in een aantal gevallen zal het regiokantoor Amersfoort per onderwerp, bij uw raden terugkomen. Dit zijn voorstellen van de samenleving en het hoeft wat betreft het regiokantoor Amersfoort geen betoog dat diezelfde samenleving ook in de uitwerking van de voorstellen een plaats aan tafel heeft. En zo heeft het Regiokantoor Amersfoort het vervolg dan ook voor ogen. Hoe en wanneer de samenleving hierop wordt betrokken, is van het voorstel en de dynamiek die erbij hoort afhankelijk.

Bijlagen

1. Brief aan raad Nijkerk- voorstellen dialoogroep SA
2. Brief aan regiokantoor Amersfoort van de raad van gemeente Nijkerk met reactie op de voorstellen Strategische Agenda
3. Arbeidsmarkt 1- voorstellen van de dialooggroep SA
4. Arbeidsmarkt 2- duiding van de voorstellen van de dialooggroep SA
5. Arbeidsmarkt 3- toetsing voorstellen dialooggroep SA aan kaders
6. Arbeidsmarkt 4- themaboek van de dialooggroep SA
7. Woningbouw 1- voorstellen van de dialoogroep SA in de vorm van perspectiefkaarten
8. Woningbouw 1- voorstellen van de dialooggroep SA in de vorm van een krant
9. Woningbouw 2- duiding van de voorstellen van de dialoogroep SA
10. Woningbouw 3- toetsing voorstellen van de dialoogroep SA aan kaders
11. Woningbouw 4- themaboek van de dialooggroep SA
12. Achtergrond info SA 1 toetsing kaders energietransitie en duurzaamheid
13. Achtergrondinfo SA 2 duiding voorstellen energietransitie en duurzaamheid actieplan
14. Achtergrondinfo SA 3 themaboek Energietransitie en duurzaamheid
15. Achtergrondinfo SA 4 Energietransitie en duurzaamheid- actieplan

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,	de burgemeester,
Mevrouw drs. R.C.B. de Jong	de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: (2019-089)

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 10 december 2019, 14 januari 2020 en 11 februari 2020;

b e s l u i t :

1. Voor het thema Inclusieve arbeidsmarkt van de Strategische Agenda Regio Amersfoort:
   a. NIET in te stemmen met de voorstellen 1(Sociaal Instituut Opleidingen) en 4 (De Sociale Coöperatie) en deze dus niet op te nemen in de Strategische Agenda.
   b. WEL in te stemmen met de voorstellen 2(Scholen op de werkvloer), 3 (Functiecreatie propageren en faciliteren) en 5 (Bewustwording en campagne werkgevers) die in het traject Perspectief op Werk zijn geplaatst. Nu deze gehonoreerd zijn, dit traject te vervolgen voor uitwerking en implementatie.

2. Voor het thema Kwalitatieve woningbouw van de Strategische Agenda Regio Amersfoort:
   a. NIET in te stemmen met de perspectiefkaarten 1 en 2 en deze dus niet op te nemen in de Strategische Agenda 2019-2022.
   b. WEL in te stemmen met de perspectiefkaart 3 en deze dus op te nemen in de Strategische Agenda 2019-2022 en aldus onderzoeken op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.
   c. De voorstellen die uit perspectiefkaart 3 komen mee te nemen in de uitwerking van het Uitvoeringsprogramma van de Ruimtelijke Regionale Visie (RRV).

3. Kennis te nemen van de uitkomsten van de dialoogroep Energietransitie en duurzaamheid van de Strategische Agenda regio Amersfoort.

4. Besluit om de voorgestelde brief aan Regiokantoor Amersfoort te sturen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d.26 maart 2020,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN de heer mr. drs. G.D. RENKEMA